

Devtepeno
Poprijéta Devica Marija

VI. ročník, 5. st.

1910 majus

Zmozsna
Goszpa Vogrszka

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT.

Reditel:

Bassa Ivan plebános vu Bogojini.

Vszebina.

Bg : Miloscse szí puna	128
S. I. Pogledni szrcé lübeznivo	133
Fr. H. H. Zdrava Marija !	139
H. H. : Ime Jezusovo	140
Szlepecz : Zgodovine szobocske cérkvi.	141
P. : Szamo edno zdravomarijo	147
Pf. Segh. P. : Szree Jezusovo	150
S. J. : Szpreobrnola ga	154

Drobis. — Posta.

**Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo
sznopiesov, naj mi naznani ! Vsza pizma k
meni, vu stamparijo nikaj !**

**Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve
koroni posle na ime : Bassa Ivan plebanos
vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj
onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki
meszec.**

**Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi
plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko
po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo
meli, naednok plácsajo !**

**Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
szamesztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.**

NEVTEPENŐ POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — POBOZSEN MESZECSEN LISZT

REDITEL:

BASSA IVAN

PLEBÁNOS

Vu Bogojini (Bagonya, Zalám.)

Prihaja vszaki meszecz. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Miloscse szí puna.

Tak je pravo Njoj angeo bozsi, tak jo csasztime vszi poszebno vu május meszeci, za miloscse puno jo zovémo vu meszeci, Szrca Jezusovoga, od steroga je ona nájprva

sze navcsila, ka je k popunoszti miloscse ponizno srce potrebno.

„Vcsite sze od mené, ár szam jasz krotkoga i poniznoga szrca“, je pravo Jezus. I ete návuk sze je nájobprvim vu csisztom szrci Marijinom zklio, stera szí je vnogokrát premislávala recsi szv. pizma: „Bog poniznim dá szvojo miloscso, od gizdavih jo pa vzeme.“ (Jak. 4., 6.) Za to ne bogse poti za právo popunoszt krszásnszko od mirné poniznoszti.

Kem poniznivsi je sto, tem pripravnesí je za prijémanje miloscse bozse.

V Bl. D. Marii mámo példo. Angeo, Goszpodnov angeo pride k njoj, z velkov császtjov jo dícsi, hváli, nadigávrle: ona pa kak csi nancs csúla ne bi, na vszo njegovo malo nancs edne recsi ne ima.

Angeo od nadigávanja gucsi, na stero scse ne nadig-njena bíla zsená na szveli, Ona sze pa presztráhsi ino szí to premisláva, kak je mogeo Bog rávno njó za to velko császt zebrati.

Pa kda njoj angeo malo raztolmácsi zroke i delo, te glavo i kolena prignovsa právi: „Ovo, szlúzsbeníca Goszpodnova.“!

Pa kda szpozna, ka je angelszka recs pravica, te túdi ne mízli na szvojo császt ino díko, nego sze csúdúje z ponízuim szrcem ino Bogá hváli rekocsa: „ka sze je zgledno Bog na poníznoszt szvoje szlúzsábnice.“

To je njéno ponizno srce, to je ono, stero njoj je popunoszt miloscse szpravilo.

Tak je, kak pri oblákaj, steri vrhé viszoke goré z blizskom terejo na falate, pod bregom lezsécse niszike dolé pa z blagoszlovnov roszov napunijo: Bog protisztoji gizdavim ino blagoszlov szvoje miloscse podeli poniznim.

Zdaj te pred szebom mámo zgléd, kep Bl. D. Marie. Nej njéno zdrávje, niti lepoto, niti mocs — nikse telovne dobrote je ne glédao pri njoj Bog, nego miloscso, stero

njoj je dáo, ono popunoszt miloscse njoj je za volo njéne velke poníznoszti dao.

Z telom posztanenje Szína bozsega ka je bilo drúgo, kak ponizanje Bogá!? Steri Bog pa szám szebe tak ponizo, on je mogeo poníznoszt za velko postúvati, záto szí je zébrao za mater ono, stera je nájponíznivsa bíla med vszemi zsenámi.

Njéna csísztoszt njoj je szprávilá to, ka je lübezníva posztánola pred Bogom njéna poníznoszt pa, ka je posztánola mati bozsa.

Kraleszki peszmar, Dávid král pita vu 112-tom pszalmuszi: „Na nébi i na zemli, na kom pocsíva z veszéljom oko bozse?“ Pa szám etak odgovorí na to pítanje: „Na ponizni dúsaj.“

Pa Bog szám Izaiás proroki (166., 2.) „Na koga bi obrno ocsi moje z szmilenosztjov i miloscsov? Na koga drúgoga, csi ne na poníznoaga i pokornoga szrca csloveka?“

Vu taksem szrci, stero je szamo z szebom napunjeno ne meszta za miloscso bozso. Oh kak vnogi, vnogi szo, stero je Bog na zsvílenje krscsanszke popunoszti pozvao, kí bi znali lepi, Bogi lübeznívi zsítek pelati, csi bi szí vcsászi csasz vzéli ino bi vu globocsino szvojega szrca poglednovsi na pot práve poníznoszti sztopíli!

Glédaj, ka szí szpráznis szrcé, lübi krscsenik, od szamoszvojega mislenjá ino vszake gizdoszti pa ti je Bog rad napuni z szvojimi miloscсами!

Bog takso návado má, ka onim dá díko ino császt, steri díke nescso poszvojiti ino sze z njov z Bogom deliti, nego celo njim prikázano díko Bogi dájo nazáj!

Csí ti Bog kde kakso császt dá, te blagoszlovi ino ti miloscso szkázse, to szí premislávli, kak milosztiven je Bog, kí je tak dober k szvojemi nevrednomi szlugi.

Ne pripísi szebi nikaj z onoga dobroga, z sterim vládas, ali stero delas, ár ka dobroga je v tebi, od Boga zhája na tebé.

Csi li, ka szi veren vu nūcanji njegove miloscse pa
te Bog za to bole blagoszlāvla, z miszli szi, ka te na ver-
noszt tūdi njegova miloscse pomāga, zmiszli szi ka Bog
po pravici szam szvoje dāre placsūje vu tebi, kda tvojo
vernoszt plācsa, ār brezi njegove miloscse tvoja vernoszt
tūdi ne bi sztālna bīla

Nikdār ne pozābi eto trojo pravico: Bog je vsze, jasz
nikaj; vsza dobra szo njegova, jasz drūgo ne imam, kak
szvoje szlaboszt; Bog je' vsze mogocsi vesiniti, jasz brezi
njegove miloscse nikaj.

Pa csi szi li nikaj ne, pa ne imas nikaj, pa szi
zcsiszta nezmoszen, pa bos li kaj pred Bogom, pa de te
rad vido ino ti rad dā szvoje miloscse, csi bos ponīznoga
szrca.

Bg.

Pogledni Szrcé, ki je lüdi tak lübito!

Neizmerna je lübezen Srca Jezusovoga, neszkoncsana tüdi njegova dobrota i szmilenoszt. Kak prihajajo z szonca zsarki na zemlo i jo razszvetlijojo i szegrévlejo, da vsze zeleni i cveté, tak prihájajo od kraja, ge Odküpiteo prebivle, sztüdenci miloscse na vsze sztráni i pozsivlajo krscsenike, ki na njega miszlijo, z daljáve na njega glédajo i ga zezávlejo na pomocs vu szvojih tezsávah, csi ga nemrejo obiszcati. Csi bi mogli poglednoti v njegovo delavnico ki jo má vu vszakom tabernakulumi, bi vidli, keliko szí Goszpod prizadene za nase zvelicsanje. Iz tabernákuluma nasztávla povszod mrezse, da bi nase düse popolnoma za szébe pridobo. Za vsze dobrote stere od njega prijémamo pricsakuje hvalezsnoszt, priznanja i lübezni. Da je med nami tak malo poznani, ga boli. Tüdi sztarise boli, csi vidijo da njüva deca proti vszem dobrotam i trüdom ki szo je meli za njé, ne márajo i njim neszo hvalezsni, Kak boli prijatela, gda szpozna, da proti vszej pozsrtvoválnoj lübezni, proti vszem dokázom isztine vdánosztí ne priznánja i sze njemi vsze dobrote z zanicsevánjom povrácsajo.

Dühovnika boli, ki sze je trudo i iszkao zgüblene

pa ne márajo za njegove recsi, ki je szkûsan obvarvati i ohraniti neduzsne, pa sze njemi rávno tej szkrivlejo, pred njim bezsijo i na zádne szpádnejo i zablodijo.

Li dobro njim je steo dao bi za nje szvojo szrcsno krv pa nescsejo. Dosztakrát sze taksim ocsi prekeszno odprejo, gda je vreme zse zamûjeno, neduzsnoszt zgûblena. Csi zse lûdjé pri maloju lûbezni i delih, ki jih za blizs-njega opravimo, tak bitko csûtimo nehvalezsnoszt, ka csûti scse le Jezus pri nasoj nehvalezsnoszti! Ka je vsze vcsino i potrpo i keliko hvalezsnoszti i priznánja je naiseo! V primeri z velikosztjov lûbezni je njegovo Szrcé gvisno najbole pozábleno szrce. Li poglednite, kak malo ga poznajo po szvejti.

Nad 15 szto miljonov je lûdi na szvejti. Z med tej je doszta szkoro polovica nevernikov, steri niti nevejo, da zshivé vu szvétom zakramenti njûv Odkûpíteo, ki jih lûbi i je z lûbezni do njih mro na krizsi da bi je odszlobodo grozne neszrecse, vecsne szmrti. Za szvojega nájvéksega dobrotnika nemajo recsih hvalezsnoszti, ne známénje kaksega postûváuja. Zaszmehujejo, zanicsujejo i zaszramujejo szvojega szkritoga Bogá csi szo znábiti kaj csûli od nase vere i njegove nazocsnoszti. Delo odkûplenja, pri sterom je On teliko trpo, je tak za doszta lûdi zgûbleno. Kakso zsaloszt to dela dobromi Jezusi, ki je mro za vsze. Nad triszto miljonov je krivovercov i razkoluikov. Tej poznajo szvojega Odkûpitela, nescsejo pa vszega vervati i ne márajo pokorc sine szkázati njegovim namesztnikom. Ali ne boli dobroga Odkûpitela, gda vidi keliko njegove decé ga nalasc zapûscsa i sze posztávlajo vu nevarnoszt vecsnoga pogûblenja!

Teda med katolicsánszkimi narodi bo Goszpod gvisno naiseo zaszlûzseno priznánje! Vej sze má szvejt le Njemi zahváliti za vez napredeke i omiko, na stero je tak ponoszen. Na krizsi je on zaszádo szvojov krvjov korenje práve omike i znanoszti z steroga je pognala jednákoszt

vszeh lüdi pred Bogom i sztem prava prosztoszt i bratovszka lübezen stera náj bi objemala vsze.

Brez njega bi bila zemla zdaj gvisno grozna puscsa va. Krscsánszki národi sze bodo teda gvisno v szrcsni hvalezsnosztí szpominali nájvéksega dobrotnika cslovestva, csi zememo v racsun le zemelszko szrecso i sze ne zgledávlemo v tom na znótrásnje zsvílenje! Ali ka vidimo? Vsze drzsáve szo brezverszke, to je, ne brigajo sze, csi jé Bog ali ga ne, brez Bogá scsejo posztanoti szrecsne naszvejti. Ali brez Bogá raszté le omicsnjáva i szovrástvo med lüdmi. Katolicsanszki narodje scséjo Krisztusa vresti z vszega jávnoga zsvílenja. Vzéli szo na Francuszkom i indri cerkvam i szamosztánom njihovo vértszvo, v soli náj sze ne imenüje vecs ime bozse, krízs szo vrgli na vno-gih krajih prosztorov, Krízs njim je prereszno znaménje szmríti nasega Bogá, kejpí Brezi greha poprijéte, szpominke szvetnikov, tej náj véksi mózsi cslovecssega roda, szo njim le znaménje omejenosztí. Ali neszramne podobe, te szo dokar dopüscsene nadrednosztí! Cérkev sze vecskrat nadzoruje kak szovráznica javnoga haszka, Törkom pa zidajo krscsánszke vláde. nove moseje, njim naprávlajo vláke i ládje, da sze pelajo na szvoja bozsa pota v Meko i Medino — Nega véksega razlocska, kak je med vero i nevero med cslovekom ki verje v Boga, naj szi bo drugoga izpovedanja, i popolnim bogatajcem brez vere. — Vszak bi zato pricsakovao da sze bodo zsdružsili vszi, ki scse verjejo v Bogá, ovacsí vedno raztocse brezversztvo. Godi sze pa rávno naopak. Vboji proti cerkvi szo jedini kak bratje vszi naszprotniki szvéte cerkvi.

Zsidovje, protesztantje szocijalni demokráte, liberálci i bogotajci, vszi szo popolnoma jedini gda trbé církví skoditi. Rávno to nam je pa v gvisen dokáz, da je nasa vera isztina od Bogá. Vej je pravo Odküpiteo: Csi szo mené preganjali, bodo tüdi vasz preganjali, csi szo mene szovrázsili, bodo tüdi vasz szovrázsili. Vucsenik ne véksi,

kak njegov vucsíteo. — Csűdna je, isztina, tá vojszka proti Krisztusi i njegovoj cćrkvi. Povszod valá pravilo da má vszaki pravico do szvojega, ka szi je posteno pridobo. Pri cćrkvi, szamosztanih i redovnikih to ne valá. Njim sze lahko zeme vsze ka májo. Anarhiszta spicov vroki ali szpistolov v zsėpi, ki sze scsė pregrehseti nad vladarovov personov, pusztijo pri miri' dokecs djanj ne vidijo. Pri redovnikih i redovnicah, ki le molijo i poszvetijo vsze zsvljenje Bogi i szrecsi, blizsnjega prikrom dosztakrát szvoje zsvljenje vu nevarnoszt posztavijo, je zse száma redovniska obleka szumliva.

Raznim pazítelom drzsáve i ocsem posztáve sze vidijo hizse molítve pobožsni devic bole szumlive i nevarne kak hizse ocšiveszne neszramnosztí, stere nisterocs potpirajo.

Za prosztó zidáre, ki misztijo na pogin drzsáve, ne szkoro oblásztí, stera bi sze jih vűpala prijeti, vsza szkrb sze obrácsa le proti cćrkvi i njenoj zvesztój deci. — Sz tráhom gledajo nisterni, kak minjavle szpostűvanje do oblasztí i posztáv, trepecsejo pred spicami i krogلامي anarhisztov, da je pa le v cćrkvi práva resitey, nescsejo szpoznati. — Po veliki mesztaj szi je posztavo dűh szvejtá tela i gizdosztí szvoje mogocsne i szkoro nepremaglívle trdnjáve, odket vodi potoke blata proti Krisztusi i cćrkvi. Kak morécsi szopár sze zdigávlejo z teh meszt veri naprotni návuki, ki jo brezverszke novine raznásajo szkoro vu vszako vész. Kama pride tá szapa, sto odpré pot taksim návukom ali szlabim novinam i pije zsnjih csemér mlacsnosztí i verszke brezbrizsnosztí, drevo vere njemi je v korenjáj ranjeno. To sze godí zse med nami sze povszod. — Deca zapűscsajo mater i pozabijo na Oco, pa minjávle szreca, zadovolnoszt i mir.

Ali scse szo krscsenicje, ki sze imenűjejo njegova deca, ki hodijo v cćrkev i vűpajo ednok vnebésza priti. Njemi bodo gvisno bár tej zadosztűvali za vszo pozáble-

noszt i ga tolázsili, gda ga szvejt bantűje i zapűcsa. — Mi szmo gorecsi, gda sze ide za nas dobiecek, vneti za szvojo császt, hitri v recsah i djánji csi nam drűgi delajo krivico ali nasz zadoszta ne pocsasztiyo, kak szlabi pa mlácsni szmo gda trbe brániti csaszt bozso i odvernoti greh i pohűjsanje. Vidi sze isztina tak kak da bi bila tűdi nasa vera nikak jeticsna. Odket pa tá zsałosztna prikazen. Zrak je prav enosztáven.

Znotrasnje zsvilenje krscesnikovo je Jezus Krisztus szam. Vera, zavűpanje, lűbezen i zvéza z Jezusom je bilo zsvilenje vernim krscesnikom. Odkűpíteo zsvi med nami. On je gláva, mi kotrige, stere napunjávle szvojim dűhom i szvojov mocsjov. Pravo nam je: „Osztanite v meni i jesz vu vami Kak mladika nemre roditi száda száma od szébe, csi ne osztáne na trszí, tak tűdi vi csi v meni ne osztánete. Jesz szam trsz, vi mladike. Sto osztáne v meni i jesz v njem, on rodi doszta száda, ár brez méne nemrete nikaj vesinit.“ (Jan. 15. 4. 5.)

Zvezo med nami i Krisztusom pa napravi poszvecsűjocsa miloscsa bozsa; ona nasz v cepi Krisztusi, ki je pun miloscse i pravice. Od njegove polnoszti szmo vszi prijéli po miloszti. To poszvecsűjocso miloscso szmo prijéli prvics pri szv. krszti, zgűbleno pri szv. pokori, pomnozili pri szv. obhajili i vszeh delah práve pobožnoszti. Napravila nasz je deco bozso i delezsne bozse naráve, i je napravila teszneiso vezálje med Krisztusom i dűsov, kak je med sztarisi i decov ali náj bolsimi prijateli, to je zdrűzsenje Boga z nevolnov sztvarjov. Z poszvecsűjocsov miloscsov vréd je priseo Szvéti dűh v naso dűso, on dűh lűbezni, ki nam dávle vűpanje, da szmo deca bozsa i ka de nam Bog pomágao, csi mi szvoje vesinimo, zdaj dobimo tűdi kak deca vékso pravico do djánszke miloscse, na tiszto pomocs bozso ki nasz potpéra, da szí moremo zaszlűzsiti nebésza. Zday má cslovek bozso mocs vu szvojih rokah, dela vsze, ka Bog od njega térja, csi tűdit je to

proti njegovomi telovnomi zselenji. Kak je dŭsa v teli, pa ne z tela, tak je krscsenik na szvejt, pa ne od szvejta.

Poszvecsŭjocsa miloscsa napravi ono csŭdovito szpremembo na csloveki, kak jo obcsŭdŭjemo vu zgodovini krscsánsztva — Miloscsa je napravila z szlabih i nevednih ribicsov tiszte mocsne apostole, ki szo neszli imé Jezusovo na vsze kraje szvetá, steri szo bili globoko pogroznjeni v blato sztraszti, je povzdignila vu szvéte lŭdi, ki szo zsiveli pobožno i mirno, tak da bi bili angelje zdrŭgoga szvetá, neduzsnoj deci i szlabim devicam je dála mocs, da szo sze voiskovali szresneise kak náj véksi junáki i trdi vojáki i mogocsni caszarje szo sze v klonili prednjov.

Ka ni zmogeo ne mecs, ne zláto, ne posztáva, ne vucsenoszt, je z mogla tiszta szkrivna mocs miloscse, stera prihája od Krisztusa krála na vsze njegove kotrige. Isztina nikaj csŭdovito je to. Cslovek posztáne vesz inacsisi, bozsi posztáne i delezszen bozsenaráve i scsé szresnosztjov i sztanovitnosztjov, ka Bog od njega csáka. To je novi red, ki má szvoje rojsztvo na Kalvariji. Szvejt toga ne razmi, csi pa szád gléda, more praviti: To je prszt bozsi! Kak malo pa verniki med nami poznajo notranje zsivljenje, kak szlabo cenijo miloscso! Jezus je med nami, csáka, da nasz more obogateti z kincsi szvoje miloscse; csáka pa vcsászi zopszton. — Sto more pomágati betezsniki, ki nescse poszlŭsati dobroga zdravnika i ne mára zdravil stere bi njemi pomágale? Ali ne napravla takse obnasanje krscsenikov veliko zsaloszt bozsemi Odkŭpiteli? Teliko miloscse, teliko lŭbezni i prilozsnoszt, pa tak malo száda.

S. J.

Zdrava bodi Maria!

(M).

Nocs mine, dén pride,
Zse sze zeléni gora i dolina,
Pozdrávlamo te mati vszih milína
Pozdrávlamo te, mati nasa,
Prelejpa zvezda nasa!
Csűj! glászi sze zvona glász
Na molitvo zové nász
Zdrava bodi Maria!

Podnévno szunce prelejpo
Szegreva zemlo lejpo.
Pozdrávi sze k. tebi dízsejo
Mati csiszta, odebrána
Nasa nájvéksa zagovornica!
Csűj! glászi sze zvona glász
Na molitvo zové nász!
Zdrava bodi Maria!

Dén mine, a z vizsine
Meszec szvejtí, i zvezd je mnozsina.
Jezerokrát da je pozdrávlena
Mati, stera je nad nami
Po nocsí i po dnéví!
Csűj! glászi sze zvona glász
Na molitvo zové nász
Zdrava bodi Maria!

Fr. H. H.

Zgovárjaj vecskrát preszlatko imé Jezusovo.

Csi szí betezsen, ili csi trpis velke drůge boli; csi más szkűsávanje, ili drůge nevole — a ti pobožno zgo-
łori, koncsi pomiszli na imé Jezusovo, to právi szv. Lov-
renc Jusztinján.

Vu vszakoj nepriliki, vu szvakoj pogibelnoszti v sztráhi,
na poti, v szamocsi ili gdesté bi būo, zgovori pobožno imé
Jezusovo, ali ne szamo z vűsztami nego tůdi i szrcém. —
Vszigdár bos csűto v szrci nekaj bolsega, kelkokrát pobožno
zgovoris to szvéto imé.

Ár to imé ma nekso mocs, stero szrcé razvesze-
lűje, pobožnoszt zbűdűje, i dűsi tisztoga, steri ga zazivle,
blázsensztvo pripravla.

H. H.

Z zgodovine szobocske cérkvi.

Vu notrásnjem je szobocska sztára cérkev szplóh szíromaska, zapűscsena i za tak velko faro szplóh premála. Sztolice szo zse vecs kak 150 let sztare. Orgole szo zse kak sztáre goriposztávlene, ne csűdo csi szo na popravek vnogo sztroskov ponűcale i na szelednje szplóh zamuknole. Oltárov je nigda szeden bilo, ali zdaj zse szamo pét jeszte.

1. Vélki oltár je od szpod z cigla zozidani, od zgorah pa z leszá vkűpposztávleni i na csarno pofárbani. Poszvecseni je na csaszt szv. Miklosi pűspeki, koga velki kep viszi ober oltára na szteni. Poszvecsnjeki i lesz je zse od csrvov vsze prevrtani, zse tűdi nebi dugo szlűzso. Prevecs zse potrebno, ka bi sze tomi Nájszvetesemi zse ednok lepse meszto pripravilo.

2. Oltár Bl. D. Marie, steri je konsekrerani od pűspeka. Na novo gorposztávleni od nemeske Mlinaricsove familie, odzajah za sztebron zsalosztne Marie sze vidi edno nemesko znaménje (cimer) stero na ednoj tábli dvá junáka drzsita, malo nizse pa jeszte eden lepi deacski napiszek (cromistichon) z steroga zvemo, ka szta té oltár Mlinarics Peter i Paveo dala z szvojimi sztroskami goriposztaviti 1741 leta. On napiszek sze pa etak glászi:

Ista Petri Vt PaVLI MLinarICs nVa tota reDIVIt VotIs ara
pIIs VIrgo beata tene = 1741. Acceptio: LVDIte ter faVstI
terrisqVe estote beatI orbe tzIVMphato VICTor VterqVe
poLo. anno 1741. Jeli sze pri novoj církví znájde edna
tak darovitna familia, stera bi szvoj szpomin na duga leta
z sztroskami ednoga oltára goriobdrzsála! 3. Oltár krizsnoga
dreva, steri z ednim za dvanájszeto stáció szlüzsi. 4 oltár
szv. Antonia 5 oltár szv. Áne. Ali dvá poszlednjiva oltára
szta zse tak sztáriva, szprehnjeniva, ka sze vszako minuto
lehko vküppoderéta. Vu sztarinszkom vremeni szta escse
dvá oltára bilá nájmre: oltár szv. Károla boromeiszkoga i
oltár szv. Jánosa Nepomucenszkoga.

K szobocskoj fari szo szlisale tekáj ka pe le. Nescsem
sze zdaj szpominati z onih kapelic, stere szo zdaj vu no-
vesem vremeni zidane kak v Krogi i Lükacsavci, v Szve-
tahovci, v Bákovci i v Csrnci, nego po krátkom scsém
popiszati Rakicsanszko i Csrnelaszko kapelo, kak stere szo
escse 1756 leta sztalé, esi glih vu zapüscsenom sztálisi,
ali dneszdén zse szkoro nemo znali, gde szo bilé.

1. Rakicsanszka kapela na csaszt Bl. D. Marii. Okro-
zna i z kamla zozidana z ciglon pokrita. Lezsála je pa
te escse na niksem pásniki i nasztávlena je bila od Battyá-
nyiove grofoszke familie. Eden oltár je bio vu njoj, na
sterom je kep Bl. B. Marie pomocsnice bio zmálani, ober
kepa pa podoba Bogá Ocsé, odszpodi pa: szv, Joachim i
szv. Ána. Tören je bio z leszá i vu njem eden zvon. Bozsa
szlüzsba sze je vu njoj na szvecsnico obszlüzsávála.

2. Kapela szv. Gertrude vu Csernelavci kre orszacske
ceszte, stera z Szobote vu Radgono pela, vu steroj sze je
na vüzenszki tork bozsa szlüzsba cprávlala. Bila je pa tá
kapela z leszá z zsagdalmi pokrita, tören je tüdi z leszá
bio i vu njem eden zvon. Na oltári je bila pod glazson
podoba Bl. D. Marie. Ali okoli 1749 leta je eden z Kroga
szháajocsi Rajnar Miklós, koga szo z gyórszokoga szemi-
nariscsa za volo zmejsane pámeti odpüsztili, to podobó i

vesz celi oltár vküpszpotro. Okoli kapelice je cintor bio, kama szo sze szoszidne véshi nájbole pa z Veszcsice dáli pokápati.

Nasztávlena je pa tá kapelice bila od grofojce Széchy Gertrude vu dávnóm vremení, ár je 1694 leta zse popravek nūcala, kak je to pri oltári gori bilo zamerkano. Kapela je zdaj zse szplóh na níkoj prisla ali 1756 leta szo escse grof Szápáry Peter generalis to nakanenje meli, ka jo dájo szplóh znova gorizozidati i eden samosztan tán nasztávijo.

Zvün toga meli szo szobocski i rakicsanszki grofevje vu szvojih grádah, gde sze je z pūspekovin dopūscsenjon vszaki dén lehko mesa obszlűzsávála, nadale v Bákovci szo meli tekaj Adelfi Antal kapelo ali tam sze je zse od 1756 leta vecs ne mesa obszlűzsávála.

Farof je bio z sztároga cigla edne podrejte kapele na cintori zozidani na polovico z leszá pocimprani i 1756 leta escse ne dogotovleni. Meo je pa dve hizsicski i edno vmálo klet. Vu cimpranom hrámi pa kűhnja, drzsinszka hizsa i troje stale. Farof je dvakrat dolizgoro;*) ob drűgim 1837 leta szept. 14. je na jűmli ogen vővdaro i plamén je prekvdaro na farov, steroga sztreha sze je tűdi dolizgorela. Te szo z pūspekovin dopūscsenjom 800 ranjski z cerkvenih peinez vzéli i zgoreno tramovje nazájposztavi i sztreho názájnapravili. Kazoianszka visita pa escse to právi, ka je notri vu Szobote váراسi bilo edno zapūscseno meszto, gde sze je plevános dugo zdrzsávao. Toga meszta szoszidje szo bili kre űtrásnjega krája Borda Márton, kre poldnésnjega Stevancsecz Peter, kre zahodnoga i szevernoga krája pa czeszta.

Po szmrí Gáspár Ferenc plevánosa (1906. jan. 15.) je farov zse tak zapūscseni bio, ka je vu njem prebivati nevarno bilo. Rust zprehnjeni, sztené do szlemena fajhtne, okne z spagovinov vkűpzavénaze, zid szpokani. Meo je pa vu tom zadoszta velkom hrámi plevános edno hizso za

*) ob prvím okoli 1789 leta po szmrí Raffai Győrgy plevánosa.

vsze potrebo, poleg je bila escse edna drüga hizsa ali tan szo szamo gobe raszle. Nájzdravesa hizsa je bila escse kaplánova hizsa ali tak fajhtna, ka szam z njé zagojdna vecskrát koráte mogao vöploditi. Na vsze to sze je 1907 leta z sztröskami plemenitoga goszpoda grof Szápáry Ladislav patrona i z pomocsjov fárnikov eden lepi i velkoj szobocskoj fari szlisajocsi farov dao zozidati.

Plevánosje szobocske fare od znánoga vremena szo bili:

Lutter János okoli 1718 leta

Lepessics János okoli 1733 leta

Marics István okoli 1740 leta

Borbély Miklós od 1753. leta

Raffai György ?

Hanzsek Imre 1789— do 1826 decz. 9. gda szo vmrli i na poldnésnjem sztráni cérkvi zakopani, njuv szpomin je edna vu cerkveno szteno zozidana tábla goriobdrzsála. Oni szo zse kak plévános z drüge fare sze djáni, ár szo esperesko csészt 30 let noszili. Za njimi szo esperesko csészt Bernyák Ferenc cankoszki plévános, szobocsko faro pa te eti bodocsi kaplan:

Hüll Ferenc zadobili. Hüll szo kak szplóh mládi mésnik szobocski plévános posztanoli i ravnali szo szvojo faro 53 let od 1827 leta do 1880 leta oktobra meszeca gda prvlé kak bi vu penzio odhájali szo vu 80 leti szvoje sztaroszti mrli i zakopani szo na szobocskom cintori poleg velkoga krizsa.

Za njimi szo prisli poleg njih szlüzsecsi kaplan Gáspár Ferenc od leta 1880 do 1905, po koga szmrtili je Szlepecz János na szobocsko faro vöimenüvan, ki je prvlé zse 10 let szobocske fare kaplan bio.

Matrike

to je krsztne, zdávanszke i mrtvecske knige szo vu szobocskoj fari od naszledüvajocsih let:

I. Krsztne knige, stere szo Lepessics plévános 1733

leta z etini deacskimi recsmi zácsali: **L**iber **I**ste q**V**aerenti
Die**M** ple baptizati r**l**teq**Ve** **C**op**V**Lati **I**nt**V**s **I**nserti narrabit
= 1733. (Eta kniga pokazse iszkajocsemi dén pobožno
okrscesnih i rédno zdáni.)

Prvo vu krsztno knigo szpizano dete je Ambröss
Miklosa i Szraka Magdalene hcsi po iméni Katalena.

1. kniga má notriszpizane okrscesene

od 1733 leta do 1774

1775 leto szplóh fali

vu 1776 leti je szamo edno dete szpizano

od 1777 leta do 1785 leta szplóh fali

vu 1785 leti je szamo eden krszt notrivpelani

od 1786 leta do 1787 leta szplóh fali

vu 1788 leti szamo edno lete notriszpizano

2. kniga od 1789 febr. 17. do 1827 deta aprila szlednjega.

3. kniga od 1827 máj. — do 1856 leta

4. kniga od 1857. — do 1870

5. kniga od 1870 — do 1883

6. kniga od 1883 do 1894

7. kniga od 1894 leta

II. Zdávanszke knige od 1736 leta nov. 26. Prva notri-
szpizana zsenitev je Hermann Vida pa Ádám Marianna.

1. kniga od 1736 leta novembra meszeca do 1774 leta

2. kniga od 1789 leta febr. do 1827 febr.

3. kniga od 1827 máj. do 1853 jun.

4. kniga od 1853 jun. do 1871 máj.

5. kniga od 1871 máj. do 1897 leta

6. kniga od 1897 leta

III. Mrtvih knige od 1736 leta nov. 26. Prvi notri-
szpizani mrtvec je plemeniti goszpod Gombossy János,
ravnitel Kroatiae, Okrogline inspektor, dobrotiven i daro-
viten goszpod.

1. kniga od 1736 nov. do 1737 dec.

1738 i 1739 leto fali

od 1749 leta do 1743 jesztejo

od 1744 leta do 1754 fali

od 1755 leta do 1775 jesztejo

2. kniga od 1789 leta do 1829
3. kniga od 1829 leta do 1866
4. kniga od 1867 leta do 1884
5. kniga od 1884 leta do 1900
6. kniga od 1900 leta.

Vu mrtvéh knigah szem najsao po deacson jeziki gorizamerkano, ka szo v Szoboti ednomi lüdomorci glavo odszekali. To ne vszakdauénsujo zgodovino szem z etimi recsmi najseo gorizamerkano: „die 5-a Aprilis 1823. Joannes Gregor oriundus e Norsinc uxoratus Nicolai Zsálik korongiensis gener 24 annorum quod Rimiensem cauponem Dadossa occidisset per omnia fora condemnatus ad mortem annuente Sua Mlte Ssma et mortis sententiam confirmante comitante regulari militia et assistentibus comitatensibus militibus in consortio lokalis parochi et V. A. Diaconi Emerici Hánzsek in spiritualibus assistentis per Csákányiensem carnificera inter suavissima Jesu et Mariae nomina decapitatus pie obiit.“ Eta notriszpiszana mrtelnoszt nam pa to právi ka je 1823 leta apr. 5 z norsinec Gregor János, kroskoga Zsábik Miklosa zet rimszkoga osterjása Dadossa bujo, i od vsze birovije bio na szmrt oszodjeni i gda je té szmrten szod králeszka oblászt tüdi potrdila pred rédnimi i vármegyőszkimi szoldakami i pred ocsmi domácsega plévánosa, ki szo njemi ne dühoven trost bili dáni, njemi je csákánszki hohár glavo odszekao.

Z tém szem vsze sztáre i znáne zgodovine szobocske fare vküpszpizsao, naj sze nebi pogübile. Szamo edno recs mam escse k szobocskim fármikom. Kak szem jaz z sztárih knjig i piszen z teskimi trüdami vküpposztavo zgodovine csobocske fare i cérkvi: tak do za dve triszto let tüdi iszkali prve szlede nase bodocse nove cérkvi. Vszaki sze naj tak pascsi, ka naj na prihodnoszt ne nihá szvojega iména bozsen szpomin na zemli znajocsi escse to, ka do vszi njegovi trüdi i dári pri Bogi z zlátimi literami vu knigo zsvilenja zapiszani.

Szlepecz.

Szamo edno zdravomarijo.

Reberija je razszájala po neszrecsnoj francoszkój dezséli; lepa dezséla je bila v krátkom császi püszтина, v steroj je vsze bilo szpotreto. Neszramnoszt i hűdobija je kralűvala povszédi brez zádeve, vszakovrsztne cslovecske sztrászti szo divjale po véksih i mésih mesztaj. Sto je bio escse pravicsen i dobroga szrcá, je ali odbezsao, ali szo ga pa reberiásje vmorili. Szto i szto nájbosih szinov francoszkih, zlászti pa vnozszina dűhovnikov je bilo vmorjenih zavolo vere ali zavolo pravice.

Nájhűje szo delali reberiásje v Párizsi, ár je to meszto szrediscse reberije i ognjiscse vsze krvice. Cserez dén szo vszako vőro na kolaj prevázszali nebozse i neduzsne obszójence na moriscse.

To grozno vozsznjo szo vszeli szprevájale divje csupore lűdi, brezbozsni moski i zszenszke, steri szo po poti szramotili i pszűvali neszrecsne obszójence.

Med njimi sze je nájdivje i náj bole grdo oponásala Georgina Tirot, zszenszka szrednje sztaroszti. Tá je bila vszeli na moriscsi, szramotila je obszójence z náj bole grdimi iménami, pesznicov sze njim je prtila, ocsi proti

njim obrácsala i je grozovitno preklinjala. Eden déu leta 1794. szo pelali mésnika Jakoba Ravtoka na moriscse. Poleg szvoje bozsne naváde je túdi Georgina Tirot bila nazocsi i je mésnika prav grdo szramotila. Blato je na njega metala, kricsala nad njim i ga je mantrála, kak csi bi od necsisztoga dúha obszédena bila je bole bila podobna noroj, kak pa pametnoj zsenzski.

„Hitrej ga szkoncsajte!“ zakrcsi pá Georgina. „Hitrej ga pelajte, da prvlé pride od zshivlenja! Vszaksa minota, kelko jih escse zshivé, je krvica i szramota szveti!“

Jakob nikaj nej odgovoro, nego klecsi na kolaj i moli prav gorécsno.

„Mucsi i ne vüpa vüsztt odpreti,“ právi zsenzska.

Mésnik sze obrné z plemenitnim, bledim obrázom proti Georgini, jo poglédne i njoj právi z milim glászom: „Zse-szka, proszim te, moli edno zdravomarijo za mené, da nájdem miloszt pred Bozsím oblicsjom, pred sterim bom za krátek csasz sztáo.“

„Ha, ha, ha!“ sze szmejé Georgina. „Jaz edno zdravomarijo za tebé? Norc, od sztráha ne ves, ka gucsis! Ti sztrepeszlivec!“

„Scse ednok te proszim za edno zdravomarijo“ méрно odgovori mésnik besznécsoj zsenzski. Oko njegovo je bilo tak milo, njegov obráz tak milosztiven, da je Georgino mráz tepeo. Rávno ga je stela pá szramotiti, pa nemre vecs govoriti; beszno je glédala mésnika, steri je klecsécs molo drzsécs obe roki proti nébi Georgina je csütüla na dneš szvojega szrcá, da mésnik za ujo moli, za neverno, grozovitno zsenzsko, stera je z nogámi klácsila vszakse cslovecsko csütenje. I ka je zse dávno nej csütüla, szrám jo je grátalo pred lüdmí. Záto je do moriscsa vecs recsi nej zpregovorila i tomi sze je csüdivala cela csupora lüdi.

Pridejo na moriscse. Oszter nozs sze zoszveti v szunci, hohárje sze pripravljajo, dúhovnik poklekne batrivno i na glász proszi Bogá pomocs v zádnjoj vöri. Potom pa

právi, da odpüszti vszem, ki szo njemi krvico vesinili i njemi jo escse delajo i proszi za nje szmilenje Bozse. Hóhárje sze szilijo, Mésnik vsztáne, sze escse ednok zglédne proti lüsztví i iscse Georgino Tírotovo. Naszlednje jo zaglédne; nej je bila v prvoj rendi, kak inda, nego bole odzaja. Njéni obráz je bio csüden.

„Edno zdravomarijo za mené,“ proszi Jakob scse ednok, „edno szamo zdravomarijo!“ Tak lepa, tak genliva je bila njegova prosnja, da Georgina, stere divjoszt je zse na proti proti moriscsi malo pohenjala, sze je zdaj nej mogla poti posztávlati. Nevidna roka jo dale zsené, blízse k morilnomi prosztori. Tü poklekne, vküp szklene roké i moli na vesz glász zdravomarijo.

Veszéli szmeh sze vidi na obrázi Jakobovom, gda je rávno polozso glavo na klado.

„Moli za nasz gresnike zdaj i na naso szmrtno vöro. Amen,“ — zakrcsi Georgina rávno konc sajocs molitev szvojo — gda nozs v kladi szpádne na zátanik mésnika i njemi odszecse glavo.

Georgina Tírotova zakrcsi kak nora, gda vidi tecsti krv mésnikovo. Naednok szkocsi blízse, namocsi capo, v toplo krv i hitro odide.

Odzdaj je nej bilo vecs videti Georgine Tírotove na morivcsi. Navékse je bila zaprta v szvojoj hizsi i je prisla k lüdem szamo te, gda je potrebüvala lránó. Po reberiji je pa bila prav gorécsa katolicsánka i je bila videti povszédi, gde je trbelo kázati kresánszko lübézen. Vmrla je kak isztinszko pobojsna zsenszka i vsze to je vcsinila szamo edna zdravamarija.

P.

Preszvéto Szrcé Jézusovo — nájbose závetje.

Cslovek, rojeni od zsenzke, zšivé szamo malo csasza i je z vnogimi nevolami obdáni — tak je zdihávao mirovno trpécsi Job i nam je z tem povedao isztino, stero lejko vidimo vszaki dén. Sto bi li mogeo nacsteti vsze britkoszti i tezsáve, vsze krizse i nevole, stere obiscsejo csloveka na toj zemli, stera sze po vszoy pravici imenüje „szkuzna dolina!“ Z szkuzov sztopi cslovek na to zemlo, i z szkuzov jo zápüsztí. Med tema dvema szkuzama pa, oh, kelko szkuz! Cslovecse szrcé szkoro nemre biti, da ga nebi obdájala trnava korona. „Obrni sze vujska, právi szv. Tomás, obrni sze na zemlo, pogledni v szebé, pogledni zvün szebé, na levo, na právo, povszédi nájdes krizs i britkoszt“. Rávno to je povedao moder athenszki Szolon prijáteli, steri njemi je tozso szvojo britkoszt. Pelao ga je na goro, z stere sze je videlo celo meszto, Athene. „Pogledni to velko meszto, njemi právi, gda glédata meszto pod szebóv i vsze hizse, stere szo sztalé pred njima ocsmi. Ka miszlis, kelko szirmastva i nevol prebivle pod temi sztrehami?

Oh, da bi mogeo poglédnoti szkoz sztrehe i viditi, kelko trpljenja je v vszaksoj hizsi, bi vido tū sztrasno szirmas-tvo i pomenkanje, tam bi vido grozen beteg, tam nemi-rovc sino i szvájo, tam pá kakso drūgo tezsávo i nevoló. Bojdi záto miroven i szí zmiszli, da nej szí ti jedini, ki trpis“. Zaisztino nega csloveka, steroga nigdár nebi zadela kaksa britkoszt; nega sztána, nej szpola, nej sztarosztí, stera bi obvarvana bila pred njov. Té more trpeti pomen-kanje, ovoga mantrá beteg. Tomi szo lagojí jezicje vzéli dobro imé i postenjë, drūgoga pá mantrájo i pregánjajo szovrázsni ki. V toj drūzsini sze szkuzijo deca pri szmrtnoj poszteli dobroga ocsé, v drūgoj pá sztarisje prelevlejo britke szkúzé nad rázvūzdaním szinom, nad nepokornov hcserjov.

Ali nájvéksa neszrecsa, stera more csloveka zadeti, je pa greh. Oh, kak neszrecsen je cslovek, steri sze je prekdáo kaksoj sztrásztí, kak necsisztosztí, pijanosztí ali kaksoj drūgoj szlaboj navádi i szí nakláda greh na greh! Premino njemi je z szrcá prvesnji mér, steri je podlaga vsze szrecse. Podobén je posztáo potniki, steri je zgreso právo pot i v kmiesnom logi v kmiesnoj noci blodi szeintá, vszigdár v sztráhi, da szpádne v kakso jamo.

Csemi bi pa pizáo dale britkosztí i nevole cslove-ckoga zshivlenja, vej je vszaki kelko telko szám pozna z lászt noga kusanja. Vecs vredno je pitanje, ka naj csinimo pri taksih prilikaj; kama naj sze obrnémo v taksoj tem-noj vōri, gda britkoszt ráni nase szrcé, gda nam krízsi i tezsáve szkúzé tiskajo z ocsi; gde naj iscsemo mér to-lázsho i pomocs? Szvéti evangelium, steri nam v vszeh pitanjaj nasega zshivlenja dávle nájbol si odgovor, dá nam ga tūdi na to pitanje. Kázse nam mladénca, steri je pri-seo v nájvékse szirmas-tvo i nevoló. Negda sze njemi je dobro godilo pri dobrom i bogátom ocsi. Vszega je meo obilno. A njegova lejkomislenoszt njemi je nej dála mirá. Zterjao je takrekocs od szvojega ocsó vez szvoj

déo i sze je podao v tũjo drzsávo. Tam je v tovarsiji vecs k szebi szpodobnih prijátelov zapravo vesz szvoj déo. Nazádnje je prisziljeni sztopiti v szlũzsbo za pasztéra pri neksem bogatini. Gda nasztáne lakota v drzsávi, nema drũgo, z csem bi vtihsao szvojo lakoto, kak osztánke zsi-vine, stero je pászeo. Kak dalecs je zájseo té mladénec ! Kelko szirmastva i nevol szí je nakopao po szvojoj lej-komislenosztí ! V tom szirmastvi pa zacsne premislávati, kak dobro njemi je bilo negda v ocsinoj hizsi, kak bi szí mogeo pomágati, kama naj sze obrné, pri kom naj iscse tolázsbe i pomocsi. Dugo szí premislávle, naszlednje pa vesz veszéli zakricsi : „Zse znám, ka vcsinim : So bom nazáj k szvojemi ocsi !“ K ocsinomi szrci ga je gnalo, tam je vũpao nájti tolázsbe i pomocsi. Ali sze je znánkar vkano ? Nikak nej ! Li pogledni ga, kaksega nam szvétí evangelium opisũje v domácsoj, ocsinoj hizsi, Prvlé je noszo vszo raztrgano i zamázano obleko, zdaj má novo obleko od nog do gláve. Prvlé je mogeo vzshivati osztánke od zshivine, zdaj szedi pri bogato obkládjenom sztoli i sze radũje z ocsom i z vszov njegovov drũzinov. Ali sze je zátó vkano ? O nej pri ocsinom szrci je najseo mér, tolázsbo i pomocs. Pogledni, drági cstevec, ka ti je vcsiniti, csi te obíscse neszreca, csi tezski krizsi lezsijo na tvojih ramaj, csi bridka zsaloszt ráui tvoje szrcé. Idi ti tũdi k ocsinomi szrci !

„Oh kak rad bi so k ocsinomi szrci,“ bos znábiti pravo, ali to dobro szrcé zse dávnó vecs ne bije med zshivimi, nego je pokrivle csarna zemla. Pa ka mi pomága, csi bon tũdi so k ocsinomi szrci — de znábiti pravo drũgi — vej mi itak poleg szvoje nájboscse vole nemre pomágati, ár szám nicsesza nema. Trétji de sze mogocse z tem zgovárjao, ka bi rad so k ocsinomi szrci, a to szrcé je predalecs odnjega. Znábiti je isztina, da tvoj ocsa zse vecs ne zshivé-tũdi znábiti, da ti poleg szvoje nájboscse vole nemre pámoágati ali pa da je dalecs od tébe ; a glej, zvũn toga szrci ;

scse más drůgo szrcé, stero sze scse z véksov pravicov more imenůvati ocsinszko szrcé, nájmre preszvéto Szrcé Jezusovo. Tů nemas niksih zgovorov, steri bi te zasztávlati da sze nebi mogeo k Njemi obrnoti. I tůdi nigde ne nájdes tak zaisztino mirá, tolázsbe i pomocsi, kak rávno pri tom ocsinszkom szrci.

Od szv. Filipa Nerija sze pripovedávle, da je njegovo szrcé melo poszebnno mocs, da je odvzelo vszakomi vszo britkoszt i zsaloszt, sto sze je k njemi priblízsao. Ednok pride k njemi prijáteo i sze tozsi od szvoje velke nevole, stera njemi je ránila szrcé, Szv. Filip razpresztré szvoje roké, obímne prijátela i ga pritiszne na szvoje szrcé i v tisztom hípi je zs njegova szrcá premínola vsza nemirovcsina, vsza britkoszt i zsaloszt. Csi je pa to moglo szrcé toga szvetnika, ka bi te toga nej vcsinilo, i escse doszta v veksoj meri, preszv. Szrcé Jezusovo? Záto sze obrni zlaszti v nevolaj k tomi preszv. Szrci. I to vcsini z veszéljom i z vűpanjom i za krátek csasz bos vido, da sze to preszvéto Szrcé po vszoy pravici more imenůvati ocsinszko szrcé, da ti more i ti scsé vszigdár pomágati; vido bos, da nemas dalecs do njega i escse doszta drůgo lepoga i hasznovitoga. Li rad szí premislávli od njega i naszkori szprevídis, da nega na szveti bosega pribezsáliscsa, kak je ocsinszko Szrcé Jezusovo!

Po Seig. P.

Szpreobrnola ga je.

(Zgodba).

Zor Ciril je bio jako zšiv i veshéli mladénec, csi rávno je bio szamo 22 let sztar. V blizsnyem meszti sze je vcsio trgovine, ali naszkori sze je navolo; posztano njemi je dugi csasz, ár je bilo za njega premalo razveszeljávanya. Miszlécs ka de domá bole krátki csasz, je zapűszto meszto i je so domo; ali vkano sze je ár domá je bilo vsze bole pűszto za njega.

Cirilov ocsa je meo z prvoga zákona dvoje decé, ki szta bila krsčsánszko vzgojena. Po szmrti szvoje prve zsené sze je ozseno zdrűgov, poszvetnov zsenszkov, i od tisztoga vremena zgűbo je popolnoma katolicsanszko mislenje i zšivljenje. I po zgledi ocsinom je zacsno tűdni szin cérkev zanemárjati. Kak je zapűszto solo, od tisztoga vremena ne bio vecs v cérkvi. Vsze to je opazuvala njegova pobožsna szesztra Alojzija i szrcé jo je bolelo, gda je vidla szvojega brata vu taksem sztáni, Szkusala ga je vecskrát pripelati na právo pot, ali bilo je vsze zamán. I tak je bilo pűszto i zsalosztno v hizsi od tisztí máo ka je prevzela mcacsija vérsztvo. Ciril sze za to ne doszta brigao, veshelio sze je i vzsivao dén za dnévom bole szladkoszt zšivljenja, csi tűdi vsze to veshélje ne bilo právo.

Veshelio sze je pa Ciril scse nikaj drűgoga! Szesztrana

Berta je napovedala obisk za nikelko vrémena i pride zse vütro. To de pálik zsvljenje v hizsi! Ciril je pa meo jáko rad szvojo szesztrano, ki je bila zsíva, veszéla i pri vszem tom osztro katolicsanszko vgojena.

Scse kak deca szta sze vküper lodila, szkákala po trávniki i letala po blisnjoj goscsi. Venda je pa meo Ciril do njé nékse szpostüvanje.

I Berta je prisla. Znála je dobro za Cirilovo lahkomi-szelno zsvljenje, znála je dobro da nema bratánec nikse vere; prisla je znakanenjom, da ga bo pripelala na právo pot. Nazocsi Cirila sze je drzsála vedno tak da nebi nikaj znála; mucsala je i molila za dober szpeh.

Celi tjeden je bila Berta zse pri sztrici na pocsitnicah i prilübila sze je hitro vszem domacsim.

Eden den, gda szta szedela száma sz Cirilom v ogradi njemi právi Berta: „Ciril jesz bi sla rada vnedelo k szpovedi, ali me csés szprevájati? Jesz szan tü lücka i z ednim lejko ides k szpovedi tüdi ti.“ Vesz zacsüdeni poglédne Ciril szvojo szesztrano i njoj právi: „Ali Berta, ka terjas venda od méne! Ali ne ves, ali ti ne znábiti zse Alojzia pravila, da ne hodim vecs v církev i da ne szan bio dugo vrémena, szam neven gda pri szpovedi?“

„Jesz od toga z Alojzijov neszam nikah govorila,“ právi njemi Berta mirno. „Ali, lübleni moj Ciril rávno to je právi zrok, da bos so zmenov, ár zse dugo vrémena zanemárjas verszko duzsnozst.“

Po krátkom mislenji njoj odgovori:

„Do dver te scsém szprevoditi, ali v církev szteboj iti i scse celo k szpovedi, toga nemren vcsiniti, to mi je nemogocse! Ka do pa lüdje pravili?! I potom pa tüdi to, ár neiszan bio leta i leta vecs pri szpovedi!“

„Ali je tak szlabo szteboj, nevolen bratánec“ odgovori njemi deklica. „Vidim da ne szí vecs szrecsen, zse dugo csasza vecs né, ali da bi tak delecš zablodo, da bi za volo lüdi zacsno církev i szpoved zanemárjati, to szan szí ne miszlila. O Ciril, ka bi pravili k tomi tvoja pokojna mati!“

Zacsétek je bio vcsinjemi, govorila szta scse vecskrát od toga med tjednom, ali Ciril sze je vedno izogibao odgovora, gda szta od szpovedi govorila. Velki boj sze je vuzgao v szrci mladenca, būo sze je boj za zgübleno düso. Pálik je szkusala szkrbna Berta eden dén pripraviti szvojega

bratánca do toga, da bi so k szpovedi, ali pálik jo zavrne: Ah, Berta daj mi mér; ne vém vecs szpovedne molitvi i tñdi to, — oh, kak debelo bi me dñhovnik pogledno! Popolnoma reszno i mirno — na tihem sze veszeli, da Ciril venda nikelko na to miszli — njemi odgovori:

„Ka sze tiece szkrbi zavolo szpovedni moliti i priprávlanja k szpovedi, ti scsém jesz pomágati. Vzemeva v roké katekizmus i mésno knigico, i sze tak pipraviva dobro i szkrbno. Ali ne lepo z Bogom mir vcsiniti? Vej je zse zadnji czasz! Ka sze pa tiece dñhovnika, bodi méren da sze bo veszelio csi opravis dobro szpoved.“ Z kuznimi ocsmi njemi je govorila Berta, i gda je to vido Ciril, njemi je bilo nikak csűdnó pri szrci. Krej je odiseo, da bi pokrio szvoje ganenje, ár kak je mati mrla, sze jes scse ne niscse tak za njegovo dűso brigao, njemi scse ne niscse tak lepo govoró kak rávno ona.

Scse tisztí dén vecsér, zasepecse Berti pod vűho: „Berta poszkusziti scsém!“ „Taki ga opita: „Ciril do steroga goszpoda dñhovnika más najvékse zavűpanje? K steromi scsés iti k szpovedi?“ K goszpodi zsupniki, zse sztoga zroka, ár je proti meni vedno pripazen i lűbeznivi“ odgovori Ciril. I zdaj ga je zacsñola vcsiti, z szo gorecsnosztjov. Nasztópo je dén — den zmirenja z Bogom — Gorescsa szta molila Berta i Alojzija za reszno szpreobrnjenje szvojega brata. Prvle je pa obiszkala Berta goszpoda zsupnika, njemi razodela z rok prihoda, i proszila, naj blago i milosztno ravna zsnjenim bratáncom. Szmehajocs, nikak zacsűdeni odgovori csasztitlivi i izkucseni goszpod:

„No miszlim, ka de dobro slo, szamo da ga mán ednok vu szpovednici. Zse, nisternoga gresnika szmo na té nacsin zgrabili.“

I tak je bilo tñdi pri Cirili. Bojecse je sztopo z Bertov v cérkev; v cérkev, -- ge je prijao prvo szvűto obhajilo. Od tisztoga vremena máo ne je bio vecs pri sztoli Goszpodovom. Plasen ide k szpovednici, i gda pride vrszta na njega, obide ga hojazen — ne je vűpao sztopiti vu szpovednico. Hitro odide krej i zapűszti cérkev . . . Berta je zapazila vsze to, i zavolo toga ga ne zaszraművala, ár vidla ga je vszega potrtoga i zsalosztñoga.

„Dnesz neszi gvisno bio scse popolnoma pripravleni,

lūbleni Ciril; zsmetno, grozno zsmetno ti more biti, po tak dugom vremeni palik iti k szpovedi!“

Vej je pa tūdi za isztino jako zsmetno. I nebeszko kralesztvo sze tūdi zsmetno doszezse. Tak njemi je govorila Tolazsilno Berta.

Drūgi den je so Ciril k szv. mesi. Berta je prisztópila k angelszkomi sztoli, aldūvala szvéto obhajilo za szvojega bratánca z nakanenjom da bi njemi Bog podelo reszno iti k szpovedi. Tūdi je pravila szvoje molitvi szpodvojenov pobožnosztjov, szamo, da bi bilo njeno szresno zselenje poszlūhnjeno. Zánjo szoboto szreca Cirila vu szvoje náj vékse veszélje na cerkvenom pragi, gda je so rávno z trgovine. Zarudelega obráza pozdravi szesztrano sztopi v cérkev, i ide zdráven k szpovednici. Goszpod zsupnik szpove nato mladénca, sterih je pálik adnok po pretecseni teliko let opravo potrto szpoved.

Vesz potrti poklekne pred vélki oltár i opravi pobožsno zahválno molitev. Malo je bilo lūsztvá v cérkvi i med njimi je bila tūdi Berta, ki je Cirila szkrivoma gledala. Gda je priseo domo, so je z dráven vu szvojo hizso i tisztí vecsér sze ne vecs prikázao zsnjé. Dugo vnoes je molo, i sze tak pripravlao za drūgi dén. Drūgi dén je prijao z najvéksov pobožnosztjov szvéto obhajilo. Pride domo, szréca vogradi szesztrano, njoj právi: „Hvála ti Berta; kak szrescen szam dnesz! — O, Berta ka bi bilo z menov csi nebi ti knám prisla!“ Ona zasepecse: „Hvala Bogi!“ vecs ne mogla szpregovoriti. I gda pride k Alojziji v hizso, jokali szta sze szamoga veszélja, Szesztrana Berta je nato odisla njeno delo je bilo szijajno dovrsono.

Ne minolo scse leto i Ciril je mro, o — Med dugim betegom je pogoszto prijemao szv. zakramente i tak mirno i potrto v Goszpodi zászpaó. Scse v betegi je hválo bozse szmilenje, da ga je pripelalo k szpreobrmenji.

S. J.

Drobis.

Goszpon Náthan je csemeren. Jeli, ka ne vete, sto je to? To je Rim városa pörgarmester. Na taljánszkom je zdaj zse tak, ka Rim városa pörgarmester zsidov ino szlobodnozidárec — tisztoga tála városa, kde taljánszki král vláda.

Taljánje szo novo bojno ládjo napravili pa szo proszili ednoga kardinálisa, naj te hajov blagoszlovijo. Kardinál szo pa csüli, ka de Náthan tüdi tam pa scsé tam proti pápi govor drzsati, za to szo brodárom naznánje dáli, naj szí kaksega kaplána poiscsejo za to delo. Králove kapele kaplán je na to obecsao, ka de on so, csi goszpon Náthana ne bode tam. Pa je goszpon Náthan mogeo lepo domá osztanoti, za to je zdaj te csemeren. Da pa sto v pápo vjej, szí zob potere.

Rimszki pápa szo zdaj vödáli edno knigo, vu steroj celomi szvejti racsun dájo od onih 7 million, stere szmo vküpnábrali za tiszte neszrecsne, ki szo vu velkom potrshi v Messzini láni vsze szvoje imánje zgübili.

Taljánszka vláda je 20 million dobila od szveta na pomocs pa je escse ne znála racsuna dati, kama je djála peneze, tak ka escse neverni i drüge vere lüdjé právjio, ka drügocs, csi de sze kaj taksiga nabiralo, oni tüdi v pápove roké dájo, ka namenijo dati.

V Aurillachi sze je zgodilo, ka je Francuszka vláda Jordán kapitána poszlala z vojszkov baráte i nüne preganjat z klostrov. Jordán kapitán vidivsi sztanovitnoszt ino pobozsnoszt imenüvánh szamosztáncov je ne pelao vojszke proti klostrom, nego je lepo dolidajo szvojo vojasko császt i obleko ino je szám vu szemeniscse sztopo, kde sze zdaj za dühovnika vcsi. — Tak kak da bi sztarinszki csaszi nazájprisli vu to neszrecsno drzsánje, kda szo z neprijátelov krscsenikov glaszovitni mantrnicje grácsüvali.

Csüüdno lüsztvó je to Francuszko. V Lyon városi je vu cérkvi szv. Petra szlednja bozsa szlüzsba bila. Cérkev puna lüdi, plebános szlobod vzemejo od cérkve, stero je drzsánje vzalo ino za muzeum (za szkladiscse sztarin) odlocsilo. Vszi z szkuznimi ocsmi poszlüsajo ino jemléjo szlobod od sztáre njim poszili vzéte cérkve pa vcsaszi jezere dájo na meszti vküper na zidanje nove cérkve. Nej je to csüüdno lüsztvó? Kda bi sze trbelo gordrzsati za szvoje pravice, te sze odá pa kda njemi vsze vzemejo, te znova zida, ka do njemi za 10 let pá meli kaj vkrajvzéti, za krscsánszke poglaváre sze pa ne szkrbi!

Posta reditela.

P. I. V. Za stamparije szamo na edno sztrán papira szlobodno pise. To znova prepiszati je zsmecse, kak z scsiszta novi artikulus napraviti.

S. I. Ljúbljana. Nikaj szte mi ne duzsni, escse jasz szam vám. Vsze bode!

P. I. Zakaj od zebiranja ne pisemo? Záto, ár nasliszt ne szme politike delati, k tomi je 5000 koron kaucie potrebno. Posteni krscsenik tak zná, kde je njegovomeszto, bozsnim bi pa nase pisanje malo valálo.

Milodari na novo bogojanszko cérkev z Filovec.

	K		K
Nemecz Ivan	2	Berdén Martin	6.
Berdén Jüri	10	Törnar Martin	5
Osláj Jozsef	6	Ivanics Balazs	5
Lovrencséc Ivan		Osláj Mihál rezsonjov	10
i Toplak Ána	20	Traibarics Mihál	10
Puhan János	6	Osláj Martin	12
Horváth Stevan	10	Berdén Matjas	5
Berdén Ferenc	6	Berdén Martin	6
Puhan Stevan	5	Varga Martin	5
Csernela Jozsef	4	Ivanics Matjas	5
Lovrencséc Martin	10	Varga Ivan	3
Berdén Marko	10	Rozsman Ferenc	10
Osláj Jozsef	2	Berdén Mihál	10
Osláj Stevan	4	Bojnéc Jozsef	6
Sban Stevan	4	Meszarics Klára	10
Nemecz Jozsef	5	Horváth Stevan	5
Varga Martina		Horváth Stevan	2
szin Martin	5	Mericsnják Ferenc	6
Vogrinec Treza	4	Koter Ána	5·10
Vogrinec Bára	6	Csernela Matjas	10
Berdén Ferenc	10	Kapele interes	53·84
Rozsman Klára	10	Sban Mihál	10
Osláj Stevan	10	Rozsman Jozsef	43·20
Horváth Jozsef	4	Lovrencséc Magda	10
Rozsman Jürja dovica	20	Mericsnják Ferenc	10
Osláj Ivan	5	Osláj Stevan	10
Lovrencséc Jozsef	4	Berdén Stev. z Amerike	100
Berdén Jozsef toplakov	5	† Berdén Ferenc	80
Berdén Mihál	6	Csernela Ferenc	
Berdén Martin	5	i Osláj Ána	30
Lovrencséc Stevan	8	Felbar Julia	10
Cservék Miklos	6	Osláj Jozsef	12
Berdén Anton	20	Nemec Ivan	2
Felbar Ivan	5		

Vküp 744·54